

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

Udgivet af
Statens
Planteavlsudvalg

993. MEDDELELSE

73. ÅRGANG 27. MAJ 1971

Sortsforsøg med æbler

I efteråret 1957 anlagdes ved Blangstedgaard et sortsforsøg med 27 æblesorter. Der udplantedes 24 træer af hver sort, fordelt på to grundstammer M IV og M VII, med 3 fællesparceller. Planteafstand: $4,8 \times 3,25$ m.

Forsøgets formål var primært at belyse sorterens kvalitative egenskaber, bl.a. lagringsevnen. Samtidig har det været muligt at få en orientering om vækstkraft og frugtbarhed.

Hovedparten er mindre kendte – til dels nyere – sorter. Som måleprøve indgår: Transparente blanche, Cox Orange, Ingrid Marie og Tønnes.

Af de udplantede 27 sorter er to udgået på grund af dårligt plantemateriale (James Grieve og Michaelmas red); 4 sorter er udeladt, da de på et tidligt tidspunkt viste sig værdiløse (Ottawa 272, nr. 156, Lawfam og Late Orange). Endelig betragtes i nærværende opgørelse Rød Ingrid Marie som identisk med modersorten.

Resultater

Tabel 1 giver en oversigt over vækstkraft, blomstringstid og frugtstørrelse. Vurdering af væksten bygger på målinger af såvel stamme som kron-tværsnit. Blomstringen er delt op i tre grupper:

Tabel 1.

Sort	Vækst	Blomstringstid	Frugtstørrelse
Close	kraftig	tidlig	middel/stor
Transparente bl.	svag	tidlig	lille/middel
Lodi	kraftig	tidlig	stor
Starks Earliest	middel/kraftig	tidlig	lille/middel
Melba	svag	middel	middel
Milton	kraftig	tidlig	middel/stor
Mio	middel	middel	lille/middel
Tydeman's Early	svag/middel	middel	middel
Hume	kraftig	tidlig	middel/stor
Antonius	svag/middel	middel	middel/stor
Cox Orange	middel	sen	lille/middel
Cox Pomona	middel	sen	middel/stor
Lobo	svag	middel	stor
Rogers McIntosh	middel	middel	lille/middel
Ingrid Marie	middel	sen	middel/stor
Kendal	middel	middel	middel
Cortland	svag	middel	middel/stor
Spartan	middel	sen	lille/middel
Tønnes	svag/middel	sen	lille/middel
Golden Delicious	middel/kraftig	sen	middel

tidlig, middel og sen. Bestøvningsproblemer kan forekomme mellem ydergrupperne. Frugtstørrelsen er inddelt i 5 kategorier: lille – lille/middel – middel – middel/stor – stor på grundlag af 50 stk. vægt/træ/år.

Udbytte. Tallene i tabel 2 må tages med det forbehold, der knytter sig til det begrænsede træantal og en eventuel uhensigtsmæssig behandling af mindre kendte sorter.

Korte bemærkninger om sorter

Close: Afstamning ukendt. Virginia, U.S.A. 1925.

Tripløid. Kraftig opret vækst – moderat beskæring.

Frugten højtygget uregelmæssig kantet. Mange plukninger. Ret god farvedækning. Syrlig smag, svag aroma. Kort holdbarhed.

Lodi: Montgomery × Transp. bl. Geneva, U.S.A. 1911.

Tabel 2. Sortsforsøg T VA. Frugtudbytte t/ha netto, planteår 1957, afst. 4,8 × 3,25 m, grundstamme M. IV og VII

nr.	Sort	1960-65	1966	1967	1968	1969	1970	Gens. 1966-70
1	Close	32	25	49	46	39	50	42
2	Transparente Blanche..	39	13	33	19	33	29	25
3	Lodi	67	30	42	32	50	43	39
4	Starks Earlist	58	25	36	22	49	41	35
5	Melba	50	30	28	29	17	39	29
6	Milton	69	23	44	31	56	44	40
7]	Mio	40	10	35	21	42	29	27
8	Tydemans Early	39	28	31	39	34	31	33
9	Hume	57	33	42	53	46	59	47
10	Antonius	54	17	39	32	35	35	32
11	Cox Orange	51	25	42	5	43	19	27
12	Cox Pomona	84	51	33	45	34	46	42
13	Lobo	77	48	29	56	23	55	42
14	Rogers McIntosh	53	26	50	36	36	37	37
15	Ingrid Marie	69	34	33	33	23	32	31
16	Kendal	39	22	46	14	54	33	34
17	Cortland	42	25	30	40	49	53	39
18	Spartan	45	30	43	32	54	23	36
19]	Tønnes	67	26	46	27	45	23	33
20	Golden Delicious	86	18	47	30	49	29	35
	Gns. af 20 sorter	56	27	39	32	41	38	35

Plukketid og holdbarhed fremstillet grafisk på fig. 1. Den relativt lange plukkeperiode beror for de tidlige sorter på, at de plukkes ad flere gange, men er i øvrigt et udslag af årsvariationen.

Vurderingen af frugtsorternes lagringsevne på forskellige lagertyper er resultatet af 4.-5. års lagringsforsøg. Det må her tages i betragtning at det foreliggende materiale – navnlig i de første år – har været begrænset, ligesom det i alle tilfælde drejer sig om frugt fra unge træer.

Ret kraftig bred vækst. Tidligt og rigtbærende. Frugten ligner Transp. bl. Større, mere afrundet, smager syrlig. Ret god holdbarhed.

Melba: Åben. McIntosh. Krydsning, Ottawa, Canada 1898.

Ret svag vækst. Tidligt og rigtbærende.

Frugten middelstor, hvidgul bund med 20-50% stærkt rød dækfarve. Kødet hvidt og løst – meget modtagelig for stødpletter. God smag og fin aroma.

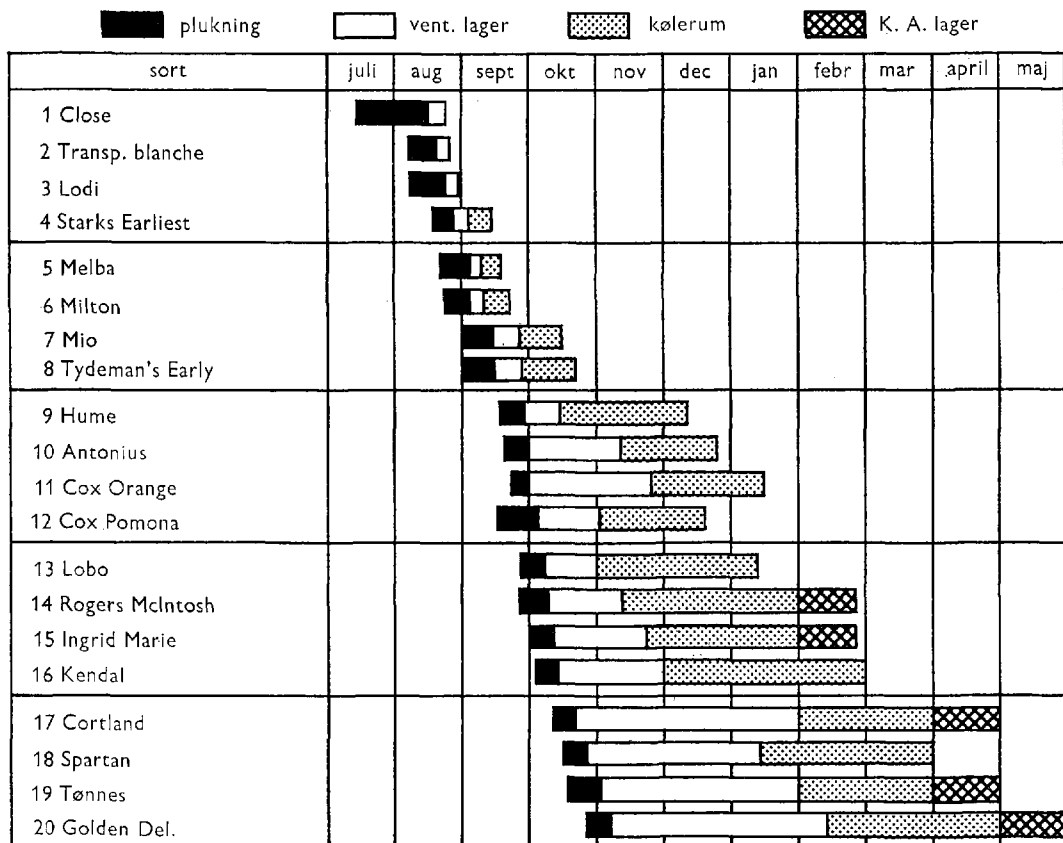

Fig 1. Plukketid og holdbarhed

Milton: Transp.bl. × McIntosh. Geneva, U.S.A. 1923.

Middel-kraftig udbredt vækst. Tidlig og stor bæring.

Frugten højtbygget, noget uregelmæssig. Hvidgul bundfarve med svagt rød kind, »fregnet«. Kødet hvidt, ret løst med god mag og aroma. Holdbar 2–3 uger.

Mio: Worcester Permain × Oranje. Alnarp, Sverige 1932.

Middel bred vækst. Moderat bæring.

Frugten middel lille, afrundet kegleform, lysgul bund med smuk rød dækfarve 60–80%. Hvidt, fast kød. God smag og aroma. Holdbar 1–3 uger.

Tydemans Early: Rød McIntosh × Worcester Permain. East Malling 1929.

Hængende vækst med nøgne grenpartier; frugtsætning i grenspidserne. Kræftmodtagelig.

Frugten afrundet, regelmæssig kegleform. Hvidgul bund med 60–80% smuk rød dækfarve. Hvidgult kød, fast og saftig med lidt gummiagtig konsistens. God smag og aroma.

Hume: Åben McIntosh krydsning. Ottawa, Canada 1916.

Kraftig, bred vækst. Tidlig og meget stor bæring.

Frugten flardund, noget kantet og uregelmæssig, grønlig bund med 50–60% brunrød dækfarve. Huden tyk og fedtet. Grønlig hvidt kød, ret løs, saftig med fin smag og aroma.

Antonius: Wealthy × Cox Orange. Blangstedgaard nr. 75. 1932.

Middel, noget hængende vækst og frugtsætning i grenspidserne.

Frugten middelstor, rund, glat, meget regelmæssig. Gul bundfarve med 30–50% rødstrøbet dækfarve. Grønlig hvidt kød, fast, med god smag og svag aroma.

Lobo: Åben McIntosh krydsning. Ottawa, Canada 1898.

Middel, opret vækst. Tidlig og meget stort udbytte.

Frugten stor, fladrund, regelmæssig kegleform. Hvidgul bund med 50–80% karminrød dækfarve. Huden tyk, fedtet og ret sejg. Smagen mild, let syrlig uden egentlig aroma.

Rogers McIntosh: Rød sport af McIntosh, U.S.A. 1932.

Middel vækst. Løs grenbygning. Kræft.

Frugt middelstor, oval-rund, meget uregelmæssig, grøn bund med 50–90% mørkrød dækfarve. Huden tynd, let fedtet, kødet hvidt med fin konsistens, mild sødlig smag og god aroma.

Kendal: McIntosh × Zusoff. Geneva U.S.A. 1932.

Middel vækst med god grenbygning.

Frugten minder en del om Spartan med bedre frugtstørrelse, men kvalitet og holdbarhed er væsentlig ringere.

Cortland: Ben Davis × McIntosh. Geneva U.S.A. 1898.

Middel, løs noget ranglet vækst. Nøgne grenpartier med frugtsætning i grenspidserne (minimal beskæring). Kræft og meldug.

Frugten middelstor, fladrund, regelmæssig grøngul bund med 30–60% dækfarve til dels strøbet. Huden ret tyk, fedtet. Kødet hvidt, fast, sødlig krydret smag.

Spartan: McIntosh × Newtown. Summerland Canada 1926.

Middel, opret vækst, god grenbygning.

Frugten lille-middel, noget kantet kegleform, ret regelmæssig. Grønlig bundfarve med 80–100% mørkerød-rødbrun dækfarve. Huden ret tyk. Kødet fast, hvidt og ret tørt. Smagen sødlig med en lidt speciel aroma.

Statens forsøgsstation
Blangstedgaard, Odense

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlskontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 845057. Abonnementsprisen er for 1971 11,50 kr. årlig, incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

NIELSEN & LYDICHE (M. SIMMELKJÆR)
KØBENHAVN

Trykt i 9.000 eksemplarer.